

MBIAXH - TRUNG TÂM QUỐC TẾ VỀ THƯ VIỆN, THÔNG TIN VÀ PHÂN TÍCH

Ja. L. Srayberg*

Trung tâm Quốc tế về Thư viện, Thông tin và Phân tích (tiếng Nga: MBIAXH - Mezhdunarodnyy biblioteknyy informaxhionnyy i analiticheski xentr), gọi tắt là Trung tâm, được thành lập vào tháng 3-1999, là một tập đoàn phi lợi nhuận, có quy chế quốc tế, hoạt động vì lợi ích hợp tác giữa một bên là Nga và các nước khác thuộc SNG (Cộng đồng các quốc gia độc lập) với một bên là Mỹ và các nước khác, trong các lĩnh vực thư viện-thông tin, khoa học và văn hóa.

Trung tâm được thành lập theo sáng kiến của một số cơ quan có tư cách pháp nhân của hai nước Nga và Mỹ. Về phía Nga có GPNTB Nga, Thư viện Quốc gia Nga, Thư viện Quốc gia tài liệu nước ngoài, Hiệp hội Quốc tế những người sử dụng và thiết kế các hệ thống CDS/ISIS và công nghệ thông tin mới. Về phía Mỹ, có Hội đồng đào tạo quốc tế của Mỹ.

Trung tâm hoạt động với mục tiêu: xây dựng một hệ thống thường xuyên đại diện cho lợi ích của Nga trong các lĩnh vực khoa học, văn hóa, giáo dục và hỗ trợ việc phát triển các lợi ích của các nước thuộc SNG, tại Mỹ và tại các nước khác ở phương Tây. Cụ thể, hệ thống này đại diện cho

lợi ích nghề nghiệp của các thư viện, các tổ chức, các bạn hàng và những người sử dụng MBIAXH từ các nước thuộc SNG trên lãnh thổ của Mỹ.

Trung tâm có nhiệm vụ:

- Tổ chức trao đổi và kinh doanh thông tin trong phạm vi quốc tế;

- Đảm bảo thông tin cho sự tham gia của các tổ chức của Nga và các nước khác thuộc SNG vào các dự án quốc tế trong các lĩnh vực hoạt động khác nhau;

- Phát triển các sản phẩm và dịch vụ về KHKT, văn hóa - xã hội, các dịch vụ về đào tạo, mở rộng các cuộc trao đổi văn hóa giữa các cơ quan, tổ chức của Nga, của các nước khác thuộc SNG và Mỹ;

- Quan hệ tương tác trong lĩnh vực thư viện, liên kết các nguồn tài nguyên thư viện - thông tin và phối hợp các hoạt động;

- Góp phần phát triển các dự án đầu tư, trước hết dành cho lĩnh vực thư viện - thông tin, đồng thời cũng dành cho các mục tiêu khoa học và giáo dục;

- Tư vấn và đảm bảo các mối quan hệ kinh doanh với các bạn hàng ngoài nước.

Bộ máy hành chính

Bộ máy hành chính của Trung tâm gồm có một chủ

tịch, một phó chủ tịch, một giám đốc tiếp thị, một thư ký hành chính và một số bộ phận giúp việc.

Các cơ quan tham gia quản lý và phối hợp hoạt động

Để xúc tiến công việc quản lý và phối hợp các hoạt động, Trung tâm đã lập ra ba cơ quan khác nhau gọi là hội đồng: Hội đồng giám đốc, Hội đồng quan sát và Hội đồng giám định. Tham gia các hội đồng này, ngoài các chuyên gia của Nga còn có đại diện các nhà khoa học có tên tuổi, các giới xã hội và kinh doanh của Mỹ, Ucraina, Belarut, Udebeckistan, Gruzia và Litva.

Hội đồng giám đốc là cơ quan quản lý tập thể gồm có 12 uỷ viên. Đây là cơ quan cao nhất có quyền bổ nhiệm và cho thôi việc đối với đội ngũ cán bộ nhân viên trong bộ máy hành chính.

Hội đồng quan sát là cơ quan tập thể, quyết định các phương hướng chiến lược hỗ trợ trong việc tìm các nguồn kinh phí và trong việc thực thi các chương trình chủ yếu. Thành phần Hội đồng này gồm có 19 uỷ viên, là những chuyên gia làm việc theo quy chế quốc tế trong lĩnh vực thư viện - thông tin và các lĩnh vực liên quan.

* Tiến sĩ khoa học, Phó giám đốc thứ nhất, phụ trách công tác khoa học và tự động hóa, GPNTB Nga, Phó tổng biên tập Tạp chí Nauchue i tekhnicheskie biblioteki.

Hội đồng giám định là cơ quan tập thể, có nhiệm vụ xây dựng các chương trình và dự án chủ yếu của MBIAXH, đánh giá và giám định chất lượng các chương trình và dự án, khởi thảo các khuyến nghị về việc thực hiện các dự án. Thành phần hội đồng này gồm có 11 uỷ viên.

Các chương trình

Nội dung hoạt động của MBIAXH được thể hiện qua các chương trình chủ yếu. Hiện đã có các chương trình: Chương trình thư viện; Chương trình trao đổi thông tin khoa học, thông tin công nghệ và thông tin xã hội; Chương trình đào tạo; Chương trình tư vấn; Chương trình viễn thông; Chương trình sinh thái.

Chương trình thư viện bao gồm các nội dung:

- Trao đổi các CSDL thư mục;
- Tạo điều kiện cho bạn đọc, người dùng tin của Mỹ được sử dụng sản phẩm, dịch vụ của các thư viện Nga và thư viện các nước khác thuộc SNG và ngược lại;

- Tổ chức việc đặt mua xuất bản phẩm định kỳ và các xuất bản phẩm khác của Mỹ theo chế độ ưu đãi đối với các thư viện Nga và các nước khác thuộc SNG, trong đó có cả chương trình chuyên biệt về việc nhận tặng;

- Đảm bảo cho người dùng tin của Mỹ được đặt mua xuất bản phẩm định kỳ và các tài liệu khác từ Nga và từ các nước khác thuộc SNG;

- Xây dựng các thư viện chuyên ngành, các kho tra cứu tin trên cơ sở MBIAXH để

phục vụ người dùng tin của Mỹ;

- Tổ chức cho cán bộ thư viện và cán bộ các ngành liên quan của Nga và của các nước khác thuộc SNG đi tu nghiệp tại các thư viện và các cơ quan tổ chức của Mỹ;

- Tổ chức các cuộc hội nghị hội thảo có tính chất nghề nghiệp tại Mỹ, Nga và các nước khác thuộc SNG về những chủ đề mà các bên cùng quan tâm.

Chương trình trao đổi thông tin bao gồm các nội dung:

- Cung cấp thường xuyên các CSDL cho khách hàng ở Mỹ đồng thời đảm bảo cung cấp cả các tài liệu gốc (dạng điện tử và dạng truyền thống);

- Chuyển giao các sản phẩm thông tin phù hợp với các tiêu chuẩn, quy tắc và yêu cầu của Mỹ;

- Tạo lập các sản phẩm thông tin mới theo yêu cầu của khách hàng ở Mỹ;

- Cung cấp thường xuyên các thông tin ở Mỹ cho người dùng ở Nga và ở các nước khác thuộc SNG, bao gồm cả việc tổ chức các trung tâm thông tin chuyên ngành và các văn phòng đại diện của MBIAXH;

- Trao đổi với nhau các thông tin về công nghệ mới, sáng kiến mới, các bí quyết sản xuất (know-how), đảm bảo thông tin cho các dự án đầu tư;

- Trợ giúp các tổ chức của Nga và các nước khác thuộc SNG trong việc giới thiệu các công nghệ của họ trên thị trường Mỹ, trong việc thắt chặt các mối quan hệ kinh doanh trên cơ sở đôi bên cùng có lợi.

Trong phạm vi từng chương

trình có thể sẽ có nhiều dự án khác nhau.

Hiện tại, một số dự án đã được xây dựng:

- Dự án "Thư viện Nga ở Mỹ", với nội dung xây dựng một thư viện chuyên ngành các xuất bản phẩm địa phương của Nga, về các vấn đề lịch sử, kinh tế, chính trị và văn hoá, và tổ chức phục vụ về những xuất bản phẩm đó cho bạn đọc ở Mỹ, bao gồm cả việc phục vụ qua mạng Internet. Hiện đã có trên 20 thư viện và các cơ quan khác ở Nga tham gia Dự án này.

- Dự án "Các thư viện Ucraina và Belarut ở Mỹ", cũng có nội dung tương tự như Dự án vừa nêu trên.

Và nhiều dự án khác.

Trụ sở: Trung tâm có các trụ sở tại Mỹ và Nga. Ở Mỹ, Trung tâm có trụ sở tại Washington (1776 Massachusetts Avenue, NW Suite 610). ở Nga, Trung tâm có trụ sở tại Matxcova (GPNTB Nga, 12 Kuznexki). MBIAXH có các văn phòng đại diện chính thức tại Vladivostok và Irkutsk.

Các văn phòng đại diện của MBIAXH cũng được mở tại các nước khác thuộc SNG.

Văn An biên dịch

Nguồn: Mezhdunarodny bibliotechny informaxhionny i analiticheskiy xentr: blizhayshie proektu i real'nye perspektivu / Ja. L. Shrayberg // Nauchnue i tekhnicheskie biblioteki, 2000, N.5. ■